

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminea, F6i'a, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

GAZET'A

TRANSILVANIENI.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvania.

Cuventulu de tronu

alu Mai. S'ale imperatului la deschiderea dietei Ungariei in resiedinti'a regésca din Bud'a in 14 Dec. 1865.

„Pre candu salutamu Noi cu bucuria sincera staturile si reprezentantii inbitului Nostru regatu Ungari'a adunati dietaluminte, totudeodata Ve facemu cunoscuta intentiunea, care Ne-a adusu pe Noi in mediulocu Dv6stra, cu aceea sincera franchetia, care formésa conditiunea cea neaparata a increderii intre monarchu si pop6re.

Noi amu venitu spre a complini aceea ce incepuseramu, patrushi de simtiulu obligatiunii N6stre de regentu. Intentiunea N6stra e indreptata intr'acolo, cá prin interventiunea N6stra personala si prin urmare cu atatu mai cu mare succesu se redicamu acelea indoieli, si se delaturamu acelea pedeci, care pana acum se improviea deslegarii cestiuniloru pendinte de dreptu de statu.

Intre acestea numeramu Noi in prim'a linea opusetiunea cea imponcisata, care diacea in diversele puncte de plecare ale cointielegerii intentionate. Prescriptiunea (Rechtsverwirkung) despre o parte, intiepenit'a continuitate de dreptu, de alta parte, nu putea duce la neci o invoiéla.

Pedec'a acést'a o delaturamu acum Noi insine, alegundu unu terenu de dreptu reconoscutu cá comunu de punctulu Nostru de plecare, pe cel'a alu sanctiunii pragmatice.

Pe candu legea acést'a fundamentala de statu a garantatu autonomi'a formarii de dreptu internu si a administratiunii regatului Ungari'a si partiloru s'ale alaturate (und seine: Nebenländer), pastrá ea totuodata legatur'a cea pentru totuóuna nedeafacuta si nedespartivera a regatelor si tieriloru, ce stau suptu regimulu casei N6stre, si prin urmare pusetiunea de potere mare a intregitatii lor; asiadara precum aflamu Noi in acést'a tiemurirea necesaria si legala a acelei autonomie, intocma reconóscemu Noi fara ori-ce reserva indreptatirea acelor'a intre marginile acestea.

In asemené modu dorimu Noi a sustiené neangustate acelea determinatiuni ale sanotiunii pragmatice, care se referescu la intregitatea cor6nei Ungariei, si cu t6te ca Noi trebuie se luamu in considerare faptele complinite in deceniile din urma, totusi Ne-amu indreptatu ingrigirea N6stra de principe alu tierii spre a face posibila reprezentarea tieriloru cor6nei N6stre unguresci inca in diet'a acést'a.

Spre scopulu acést'a amu conochiamatu Noi diet'a Marelui Nostru Principatu Transilvani'a, pentrucá aceeasi se supuna art. de lege I din anulu 1848, privitoriu la uniunea Ungariei cu Ardélulu unei cumpaniri seri6se si strabatatórie si provocamu prin acést'a pe staturile si reprezentantii regatului Nostru Ungari'a adunati in dieta, cá in privinti'a art. de lege VII din an. 1847—8 se se observe o asemené procedura, pentrucá intrebatiunea acést'a se afle o deslegare nu paruta si indoi6sa dupa liter'a m6rta a legii, ci in consonare cu toti factorii cu potere de viétia, prin o alaturare a acestor'a plena de incredere, o deslegare duratóre si indelungu tienet6ria.

Intocma amu lasatu se se prov6ce diet'a adunata a regatului Croatiei si Slavoniei, cá se p6rte grigia de tempuriu a fi reprezentata dupa cuviintia in diet'a acést'a, si impartasinduve conclusulu dietei croatice facutu in anulu 1861 si care privece la relatiunea Croatiei catra re-

gatulu Nostru Ungari'a, nutrimu incredintiarea, cumca intrunirea despre relatiunea de dreptu alu pop6reloru fratine unite din seculi se va fipsá pe calea concesiuniloru imprumutate si in spiritulu acelei conceptiuni drepte, care staturile si reprezentantii regatului Ungariei adunati si reprezentati in dieta au exprimat'o in adres'a s'a susternuta in 6 Iuliu 1861 in privinti'a acést'a cu espresiuni afara de t6ta indoiél'a. Cá prima problema a dietei acesteia trebuie Noi se desemnamu modalitatea pertractarii neg6tialoru comune tuturor regatelor si tieriloru.

Esistinti'a de atari neg6tia se intemeiéa chiaru in spiritulu sanctiunii pragmatice, cu t6te ca cu privire la modulu pertractariloru lor relatiunile esentialuminte straformate ceru o modificare esentiala.

Straformarea factoriloru politici de economi'a poporala si sociala, care intr'aceea a prinsu terenu, Ne-a motivatu, cá simtiendune misiunea cea inalta a N6stra se damu si celorlalte regate si tieri ale N6stre drepturi constitutiunale; si prin urmare neg6tiale comune tuturor tieriloru sunt a se pertractá deaci incolo numai suptu colucurarea constitutiunala a acelor regate si tieri.

Acestea motive au fostu acelea, care Ne-au condusu, candu amu emisu diplom'a N6stra din 20 Oct. 1860; si Noi suntemu si acum tari in convingere, cumca pertractarea comuna constitutiunala a neg6tialoru comune desemnate in aceeasi formésa o recerintia nedelaturabila a sustarii unitarie si a pusetiunii de putere a intregului Nostru imperiu, carei trebuie se se subordinese ver-ce alta privintia.

Cu privire la modulu pertractarii acelor Noi in patent'a N6stra din 26 Fauru 1861 amu prefiptu o forma, care inse a desteptatu indoieli grele si din mai multe parti. Deci dupace Noi am trebuitu se Ne convingemu, cumca acést'a cestiune nu se p6te deslega cu armele materiale séu prin presiune morala in modu definitivu si pentru viitoru mai departatu, ci numai pe calea cointielegerii din t6te partile si a reconóscerii necesitatii, prin manifestulu Nostru din 20 Septembre a. c. deocamdata amu sistatu activitatea statutului despre reprezentantii imperiului si acum propunemustaturiloru si reprezentantiloru Regatului Ungariei atatu Diplom'a N6stra din 20 Octobrie 1860 catu si patent'a din 20 Fauru 1861 spre cumpanire matora, consultare petrundiet6re si spre priimire.

Interesele bine intielese ale regatului Nostru Ungari'a, precum si prosperitatea si securitatea intregului Nostru statu receru terminarea catu se p6te mai curenda a acestei afaceri, pentrucá constitutiunalele drepturi ale singuraticelor regate si tieri ale monarchiei N6stre, prin strinsa incopcierea a tuturor pop6raloru N6stre se fia asecurate pentru totuóuna, se se desv6lta pe temelii tari si se se bucare de o inflorire prosperatóre.

Deci Noi asteptamu dela staturile si reprezentantii regatului Nostru Ungari'a adunati in dieta, cá Dv6stra propusetiunile care vi s'au impartasitu se le luati la o esaminare petrundiet6re in spiritulu ecuitatii reciproce, eara déca cumva s'ar paré, ca indoielile ce s'ar ridica asupra lor nu se potu deslega, ne veti supune Noua numai modificatiuni de acelea, care se potu aduce in armonia cu conditiunile de viétia ale intregii monarchii.

Cu terminarea acestei cestiuni ata in legaminte strinsa séu tocma nedespartita revisiunea si relative straformarea acelei parti a legiloru din 1848, care se reduce la activitatea drepturiloru N6stre de Domnitoriu si la demarcarea atributiuniloru regimulu. Aceea ce sta in legamente strinsa si esercitéa o activitate reciproca, in realisarea practica nu se p6te desparti. Neschimbat'a infintiare a acestoru

legi cu privire la pusetiunea imperiului Nostru cá potestate, la neclintit'a val6re a drepturiloru N6stre de Domnitoriu, cum si la dreptele pretensiuni a le tieriloru asociate, este curatu preste potintia. Prin urmare de si legalitatea formala a acelorasi nu e supusa la nici o disputa, totusi oblegamentea N6stra de Domnitoriu si cumpanirea in consciintia curata a ingrigirei ce portamu in aceeasi mesura pentru t6te pop6rale imperiului Ne opresce a confirma sustienerea si aplicarea acestoru legi cu juramentulu Nostru regescu inauguralu pana a nu se statori totuodata proportiunea drepturiloru si datorintiloru reciproce. De aceea este trebuintia, cá determinatiunile acelor legi, care séu marginescu drepturile N6stre de Domnitoriu, séu se reducu la schimbarea forme regimulu fara cá se le aduca in consonantia cu conditiunile esistintiei monarchiei si cu institutiunile din laintru ale tierii asiediate pe temelii seculare, se fia cercetate cu grija se se schimbe in modu scopului corespondietoru.

In acestu modu va fi cu potintia, cá si Noi se potemu pune cu consciintia paciuita juramentulu Nostru regescu inauguralu pe constitutiunea ungrésca straformata in modu corespondietoru si consolidata pentru generatiunile viit6re si se potemu primi consacraarea incoronarii cu diadem'a Santului Stefanu a antecesorului Nostru apostolescu, cu acea cor6na sacra, in care Noi avemu vointia a'i afige prosperitatea regatului Nostru Ungariei si nestramutat'a am6re a pop6reloru ei cá pre cele mai preti6se giuvaere.

Cá rege incoronatu nu vomu lipsi a mai impartasi Staturiloru si Representantiloru adunati in dieta afara de acelea propusetiuni, pe care le tramiseseramu la diet'a adunata in 2 Aprile 1861, inca si alte propusetiuni ale N6stre regesci despre mai multe alte afaceri.

Acestea sunt nesce afaceri, care atingu interesele spirituale si materiale in cele mai departate eecuri si a oaroru regulare cu bunu resultatu abié p6te suferi amanare mai departe fara simtit6rea dauna a tierii.

Vointi'a dumnedieescii Providentie Ne-a predestinatu Noua probleme mari si grele; inse si acestei tieri totu asié seri6se si impregnate cu respundietate grea, déca vomu privi la incetarea vietii constitutiunale in o parte mare a tierii. Cu t6te acestea aceleasi se potu deslega, déca tier'a in unire cu monarchulu seu urmandu traditiunile parintiloru cu abnegare de sine si cu vointia de a sacrifica se apropia de ele.

Noi speramu acést'a cu atatu mai vertosu, pentruca acést'a tiéra dandu potere si autoritate, castiga ea insasi potere si auctoritate, — pasindu ea la delaturarea greutatiloru, se naltia ea pe sinesi, — pentruca garantésa esistinti'a totului, apara esistinti'a propria, si déca Noi dupa o epoca plina de strimtorari vomu reesi a sc6te imperiulu Nostru prin intorseturile critice ale unei pusetiuni grele cu ajutoriulu aceste tieri catra scopulu doritu, atunci vomu binecuventa momentulu, carele Ne intarise in determinatiunea N6stra de a re'nvié si consolida cu statorintia increderea intre Domnitoriu si poporu.

Cu sperantia plina de incredere asteptamu Noi sincer'a asternere a pareriloru dietei adunate, si candu Noi deschidemu prin acést'a diet'a regatului Nostru Ungari'a cu t6ta solenitatea, incheiemu cu ferbintea dorintia, cá se reesimu cu ajutoriulu lui Ddiu a sc6te opulu cointielegerii la unu capetu fericitu spre indestularea tuturor pop6raloru N6stre.

Cuventarea fú intrerupta de 26 ori cu éljen-uri.

Dela diet'a din Clusiu.

Vorbirea Dni capitani supremu

ALECSANDRU BOHATIELU

(regalisto) in sied. din 6 Dec. 1865.

Excelentissime D. presiedinte! Inclita adunare!

Nu voi abusa lungu cu rabadarea préstimatei adunari. Eu din parte'mi diu'a de 19 Nov. 1865 o am luatu pentru fiii inclitei natiuni maghiare si secuie cá o di de bucuria, cá o di de invingere, cá o serbatóre nationale, cá o serbatóre mare, ce o serbéa dupa unu restempu de 17 ani, in care au fostu eschisi din drepturile constitutionali; in care timpu constitutione patriei parte a fostu sepusa, parte nu au fostu deplinu observata.

Eu am venitu pre diu'a numita cá se me bucuru cu oei ce se bucura; am venitu nutritu de acea dulce sperantia, cumca stimatii fii ai acestoru ambe natiuni soróre, cari in 17 ani au invetiatu ce este a fi eschisu din constitutione, voru sci apretiu, voru sci considerá starea fiiloru natiunei romane, voru fi invetiatu a precepe: ce au suferitu fiii acestei natiuni, fiindu eschisi din constitutione in seculi. —

Am Domniloru cu bucurie de a marturisi de o parte, ca am aflu o deosebire mare intre 19 Nov. 1865 si intre 30, 31 Maiu 1848, amu aflu o schimbare, o inaintare mare. Am vedutu in faci'a mai multoru Domni vorbitori, si cu stima am de a me exprima, ca tooma din faci'a Domnului consiliariu gub. bar. Kemény Domokos amu vedutu exprimata o dorintia sincera de a impaciui fiii deosebiteloru natiuni din acésta patria! Din vorbirea aceea — in care se a fostu intelnitu mentea cu anima, si intieleptiunea impreunata cu simtirile, anim'a, m'am convinsu, ca intru adeveru dorece fericirea si impaciuirea acestei patrie (helyes). Si asié Domniloru, de nu se intemplá o vorbire lunga in diu'a de eri aici, in acesta casa, nu asi osteni atentiunea pre onoratei adunari; inse eri m' am aflu insielatu in sperantiele mele.

In acésta inalta casa, inaintea acestei pre stimate adunari, s'a defasiuratu in dilele de curundu trecute trei opiniuni separate; o opiniune a D. deputatu din comitatulu Clusiuului Carolu Zeyk, si a consociloru simtiuriloru Domniei Sale; a dou'a opiniune a Escelentiei Sale metropolitului baronu de Siaguna; a trei'a opiniune a D. deputatu alu cetatei Sibiuu cons. gub. Rannicher. Fiacare din aosti trei Domni, dupa ce 'si exprima convingerile sale, asternú totudeodata cate unu proieptu de reprezentatiuniloru: D. C. Zeyk apara continuitatea dreptului; D. Zeyk, carele prin apararea acésta, — pre langa aceea, ca observa regulele retriceii, — vorbesce cu unu cumpatu demnu de unu membru veteranu alu acestei adunari. Domnialui in opiniunea s'a dice, ca acésta adunare, nu e dieta legala, pentruca diet'a legala a mar. pr. Transilvani'a, s'a incheiatu in an. 1848 pentru totudeauna, si asié de si are dorintia de a complana trebile patriei, inse nu aflu loculu acesta de competente pentru aceea, aflu inse cu cale se faca representatiune contra Maiestatea S'a, in care se fia rogata, cá se convóce pre reprezentantii transilvani la diet'a comuna din Bud'a-Pest'a.

Escelentia S'a br. Siaguna dice, asemene, cá dupa continuitatea dreptului, luatu in sensulu Escelentiei S'ale, diet'a acesta nu e oapace de a luá la revisiune articululu I de lege din 1848. Motivandusi parerea s'a mai pre largu, si propune cá se se faca una representatiune contra Maiestatea S'a, prin care se fia rogatu, cá se intarésca art. de lege sunatoriu despre compunerea dietei, adusu in diet'a din Sibiuu, si propusu Maiestatii S'ale spre sanctionare, si intarindu acelu articululu de lege se convóce o alta dieta pe basea aceluia spre revisiunea pomenitulu art. I din 1848.

D. Rannicher propune, ca acelu art. se se iè la revisiune in acesta dieta. Opiniunea D. deputatu alu Clusiuului Zeyk si opiniunea Eso. S'ale br. de Siaguna in un'a se cunoscu, adica neci unulu neci altulu nu aflu diet'a acesta de oapace de a otari in acestu obieptu, de a lua la revisiune pomenitulu articululu. — Se deosebescu inse in fundamentulu pareriloru sale, pentruca pana candu unulu afirmésa ca locu competente ar fi diet'a din Bud'a-Pest'a; Esc. S'a observésa ca locu competente spre a luá pomenitulu articululu de lege la revisiune ar fi diet'a Transilvaniei compusa pre bas'a legiei aduse in

dieta din Sibiuu. Se intalnescu asemenea propunerea Esc. S'ale cu propunerea D. deputatu din Sibiuu Rannicher intru unu punctu, adica fiacare aflu de competente diet'a Transilvaniei, pentru revisiunea art. I din 1848 adusu asemenea in diet'a Transilvaniei.

D. deputatu alu Clusiuului spre motivarea propunerii s'ale apara continuitatea de dreptu, afirma ca art. I de lege din 1848 s'a adusu cu unanimitate si posiede tóte criteriile, ce poftesce unu art. de lege, cá se fia validu.

Domniloru! ce se tiene de continuitatea de dreptu, in principiu me alaturu contra opiniunea Domnului deputatu alu Clusiuului; eu inse din partemi nu poftescu cá constitutione Transilvaniei se fia „tabula rasa“; me deosebescu inse in unele pareri de D. deputatu alu Clusiuului. Se am iertare Domniloru! déca eu din partemi nu aflu art. I de lege din 1848 asié de tare in fundamentulu seu, catu acela se nu aiba lipsa de revisiune, séu déca ne vomu uitá la form'a esterna alui, séu la cea interna. — Déca ne vomu uitá la impregiurarile intre care s'a adusu acelu articululu, — nu pomenescu standardele ce au fluturatu aici in acesta casa si in ferestrele tuturoru caseloru din Clusiu; — eu aceste nu 'le am luatu atunci, nu voi se le si ieu astadi de semnu de intimidare, ci de unu semnu alu erumperii simtieminteloru acestei cetati. Apoi nu voliescu Dloru a aduce in dubietate sigurantia publica din acésta cetate in 1848. — Sum pentru totudeauna detoriu ami exprima recunoscinti'a, de nu voliescu a dice admiratiunea, facia cu portarea cea solida a cetatiuniloru acestei cetati din 1848. Sum Dloru! si nu 'mi am potutu exprima destulu admiratiunea facia cu intieleptiunea ce a desvoltatu-o chefulu acestei cetati din 1848. Cu tóte aceste se a intemplatu in 1848 atatu aici in Clusiu, catu si afara de cetate, unele cá acele, care me silescu a dechiara, ca nu au fostu in Transilvani'a, pre tempulu adunarei acestei legi preste totu, tempu normale; nu voliescu a pomeni deputatiunea din Udvarhely, care a avutu o influintia mare asupra dietei din Clusiu, si influintia asupra familieloru, in urma demonstratiuniloru acestei deputatiuni au fostu siliti mai multe familii renumite a parasi cetatea, a'si parasi patri'a, dar' pomenescu Dloru intemplantia aceea, care se a intemplatu in una din dilele lui Martie in contra guvernului, candu s'a implatu uliti'a de pre langa palatiulu guvernului de poporu, strigandu „Ország gyűlés! Unio!“ scl. intru atata, incatu guvernatorulu de atunci 'si a perdutu flegm'a si precum 'mi spunu dela spate, si amu auditu si eu cu urechile, au strigatu contra poporu „Takarodjanak haza.“ — Apoi afara de cetate in tóta tíera, pe tóte resórele se jucá „katonásdi;“ pentru acea indresnescu ami exprima acea convingere, — ca nu a fostu tempu normalu, candu seau adusu articululu I de lege din 1848. — Dar debue se dicu, ca lipsesce din acelu art. de lege si basea morala, facia cu acestea indresnescu a trage atentiunea inaltei case la cele ce a disu D. deputatu din Hatiegu, — la adunarea din Blasiu.

Dloru se nu luati, cá candu eu asi atribui potere legislativa la adunarea din Blasiu; inse acea adunare, — precum me am convinsu eri din niscari scrisori aduse aci de unu pré stimatu barbatu, a fostu conchiamata ou scirea si invoirea inaltulu guvernulu de atunci.

Sciú Dloru, ca nu s'au adunatu numai atatia, cati au fostu de a se aduna in sunetulu ordinationei inaltulu guvernulu; dar' cumca aceea adunare nu a fostu „nyers tömeg“ me provocu la unu pré stimatu Domnu, care a fostu de facia, cá comisariu regiu. A fostu acolo intru adeveru la 40.000 de ómeni, dar' nu numai ca nu a fostu linistea conturbata neci pre unu minutu, dar' mai nu audiai neci vorba pre utiliele Blasiului, nu ai vedutu neci unu omu beatu pe utiliele Blasiului, semnu, ca acolo au fostu adunatu unu poporu coptu.

Dloru nu atribui potere legislativa adunarii aceleia; i atribui inse dreptu de a petitiona, dreptu de a'si exprima dorintiele sale, de asi exprima dorinti'a sa asupra obiepteloru ce era atunci portractande in adunarea tierii.

Dloru! in adunarea aceea nu au fostu representata „nyerstömeg“; in adunarea aceea afara de doi venerandi archipastori romani, au fostu representata tóta nobilimea transilvana romana; au fostu representata tóta inteliginti'a romana, nu credu se fi lipsitu diece romani,

cari sciau sorie si ceti se nu fia fostu de facia; au fostu consiliari guverniali, au fostu de facia unu comite supremu din celu mai mare comitatu din Transilvani'a, dar' nu au fostu numai cá spectatoru, ci a fostu cá participante la statuiru; au fostu cá alu doilea conducatoriu alu deputatiunei, care a dusu petitiunea adunarii din Blasiu la Maiestatea S'a; a fostu representata scól'a, ambele diecese prin mai multe dieci de protopopi si mai multe sute de preoti, au fostu representati mai bine de dóue sute mii de cetatiunii liberi din fundulu regiu, au fostu representate 2 regimente romane de granitia prin mai multi oficeri si veterani; au fostu representatu unu despartimentu de husari romaneseci, toti acestia proprietari din tíera, proprietari celu pucinu ai unei a siesea parte a tierii. Opiniunea publica a acestora nu au fostu liertatu se o ne bagamu in séma aici in dieta in 1848, candu seau adusu art. I despre uniunea Transilvaniei cu Ungari'a. Acestei adunari din Blasiu atribuescu dreptu, de a-si exprima dorinti'a s'a, si exprimarea dorintieloru facuta acolo, nu au fostu liertata a o ignorá in dieta; facia cu acésta adunare nu sta asemenarea, care a facutu-o doi deputati, cumca a бага in sama protestulu romaniloru facutu in Blasiu semena cu unu protestu ce ar face unu pruncu in contra preotulu botesatoriu, nu sta, pentruca romanii adunati acolo au fostu atunci maturi, indreptatiti asi exprima dorintiele, au fostu proprietari celu pucinu la o a siesea parte a acestei patrie.

Asemenea nu sta dupa a mea convingere neci asemenarea, ce a facutu-o D. Dr. si prof. de drepturi Alexiu Dozsa, cumca uniunea ar' semena cu o casatoria ce a statu cativa ani fericita, apoi s'ar incepe procesu de nulificare, din punctulu „silei“, pentruca in contra acestei casatorii s'a facutu protestu inainte. Din mai susu memoratele motive Dloru indresnescu a afirmá, ca lipsesce partea morala din acea lege, si asié Dloru de s'a si adusu acelu art. de lege in acesta casa „egyhangulag“ nu seau declarat pe langa elu egyhangulag, afara de acesta casa, inainte de aducerea lui, nu dupa acestea Acelu art. de lege nu a fostu naturalu alu majoritatii tuturoru locuitoriloru acestei patrie. Unii dintre Domni vorbitori de eri dicu, cá déca fiii natiunei romane aducu la indoiéla art. I de lege sunatoriu despre uniunea Transilvaniei cu Ungari'a, pentruce nu aducu la indoiéla si acelu art. de lege, care suna despre emanciparea poporului? La o asemenea asemenare s'a fostu dechiaratu Esc. S'a metrop. Siulutiú, cumca „omnis similitudo claudicat“. Eu inca indresnescu a dice, ca e mare deosebire intre aceste doué lege; pentruca pana candu un'a a fostu dorinti'a seculara a tuturoru iobagiloru din acesta tíera, asié, incatu tóta tíera s'a dechiaratu pentru aducerea acelu art. si totu poporulu s'a bucuratu de aducerea aceluia; pre atunci in contra aducerii art. de uniune s'a sprimatu opiniune contraria din cele mai multe parti.

Mai este inca o alta impregiurare: pana candu potemu afirma, ca art. de lege nu a intratu in viétia, pana atunci alu doilea articululu de lege s'a efectuitu preste totu cu dispusetiunile facute mai tardiu. Nu me potu invoii cu acelu pré stimatu oratoru de eri, adica cu D. Dr. Dozsa neci in argumentarile, cu care se a silitu a arata continuitatea de dreptu a uniunei. Acelu Domnu povestindu eri in acesta adunare cum, curendu dupa sanctionarea art. I de lege s'a sculat spre alu nimici bar. Puchner comandantele de atunci, numai de catu spune, ca in contra br. Puchner a venitu Bem si érasí a adusu in potere acésta lege, adica argumentésa, ca generalulu partitei revolutionarie Bem au invinsu pe generalulu imperatescu, si au sustienutu uniunea. —

Dloru! de si me amu delectatu cu infiorare de argumentarile laudatulu Dn. Dr. de drepturi, totusi Dloru neci decatu nu-mi potu esplica pasiulu lui Bem de pasiu legalu. —

Póte ca dreptulu publicu nu 'lu l'am ascultatulu dela D. profesoru Dozsa, inse este de facia si D. profesoru dela care am ascultatulu eu dreptulu publicu. Acelu D. m'a invetiatu, ca: „jus resistendi“ e stersu din legile patriei, si in loculu aceluia s'a substituitu prin legile patriei nóstre altu ceva, pentru aceea pre acestu terenu nu potu urma pe D. Dr. Dozsa. — Din partemi me infioru si de numele revolutiunei, decum se potu sustiené principiulu: **cumca rescu-**

Iarea si invingerile generalului partitei revolutionare Bem, aru fi sustinutu dreptul continuitatii. — (Va urmă.)

Clusu 15 Decembre. Astadi s'a tinutu siedinti'a a IX-a si s'a cetitu si statoritu adres'a fara multe debatori, cum se primise in siedinti'a preliminară. Gaitanu inse vorbi pentru rectificarea subscripționii Drului Lazaru Petcu, care se subscrie in adres'a romanilor ca deputatu, inse in una siedintia din urma nu-i s'a primitu alegerea de buna. Gaitanu avu dreptu cuventu la a-oesta reflexiune, inse fu intempinat cu larma si cu luare in risu! In fine ceru Ladislau Vajda cuventu, pentru a-si descooperi parerile asupra propunerii lui Hoszu, inse nu-i se concesse. — Dupa amedia la 4 ore se ceti adres'a si in limb'a romana, si s'a cetitu si comitivele, cari priminduse s'au predata protonotariului spre purisare, apoi se voru subscrie intr'alta siedintia. Se alese si comisiunea, care se predē adres'a comisariului.

Rectificare. La adres'a romanilor (vedi Nr. Gaz. 95) adange la cei subscrisi si pe: Georgiu Romanu, propr. crucei cu coronă pentru merite, ases. tabl. reg. judiciarie a M. Pr. Transilvaniei si regalistu.

Clusu 1/13 Dec. Eri serbaramu aici diu'a onomastica a Esc. S'ale parintelui mitropolitu Andrein br. de Siaguna, carele ca regalistu la diet'a de acum se adă in midiloculu nostru. La 9 ore dim. p. protopopu si parochu alu Clusului Vas. Rasescu inso-citu de alti patru preoti tienu servitiulu ddiescu, in care se facura rugatiuni pentru sanatatea si vieti'a Esc. S'ale si se cantă imnulu archierescu. Dupa liturgia merse preotimea, curatorii, multi dintre poporenii locali si din comunele cum si tinerimea dela scóle spre a felicita pe Esc. S'a. Mai tardiu se infaciosiara ddnii functionari, regalisti, deputati dietali romani condusi de dn. vice-presiedinte alu tablei reg. cav. I. Aldulenu, carele si acum cu tactulu ce'lu caracterisēsa tienu Esc. S'ale unu cuventu scurtu, inse cu atatu mai mediuos, in care naltia meritele Esc. S'ale castigatē din nou la a-oesta dieta. Esc. S'a multiami din inima, aratandu'si bucuri'a de care este petrūsu, candu vede pe fiii natiunii nōstre in armonia fratiēsa conlucrandu spre binele si onōrea ei. —

Eri diminētia manecă Esc. S'a p. mitropolitu Al. St. Siulutu catra Blasiu, cam morbosu, inse cu inim'a impaciuita ca si a implinitu misiunea dupa potintia, lucrandu pentru apararea onōrei natiunale, dreptu aceea fu si petrecutu de orari inmiite si sincere din partea tuturor aceluor barbati, cari sciu pretiului zelulu nedumeritu si ostenelele acestui barbatu stralucitu intru apararea intereseluor natiunii sale, in catu deca cumva provedinti'a ar dispune totusi de viitorulu nostru altumintea decatu dorimu noi, atunci si inaintea Creatorului pōte dice: „Nu am fostu numai ca se traiescu, ci am traitu pentrucă se aparu adevēru si dreptatea.

Pre la 5 ore sēr'a plecā si Esc. S'a p. mitropolitu Andr. Siaguna cu post'a catra resiedinti'a sa postinduse din partea colegilor sei regalisti si deputati nu numai romani, ci si sasi, precum si din partea preotiloru si a mai multoru poporeni adunati calatoria fericita. Esc. S'a odichnitu, ca si acum a lucratu spre binele natiunii, era bine dispusu.

Din acestea inse veti vedē, ca romanii deocamdata isi finira actiunea si se intorc la ale sale. Decandu adunările de conferintia natiunala reesira a'si statori unu principiu si a'si delinea cararea pe care au se purceda, solidaritatez dintre romani nu a lipsitu nici pe unu minutu; — dreptu-aceea nici diariile de alte limbi, nici „Concordi'a" in Nr. 94 nu au nicidecum dreptu candu scriu, ca deputatulu Dr. I. Ratiu ar fi remasu singuru cu proieptulu seu de adresa, precum scorniseră aceia cari aru fi doritu un'a cā acēsta. Noi scimu tocma din contra, ca cu proieptulu de adresa elaboratu de Dr. Ratiu la formal'a provocare a conferintiei s'au inoitu toti membrii romani, cati venisera la dieta, afara de dnoi cei patru sciuti.

Este adevēratu, ca cu romanii au votatu si cativa sasi, eu inse nu sciu cati, ca fiindu votarea numai prin sculare si siedere, eara nu nominala, cu iutiē'a nu iam potutu numera; cara unii imi spunea, ca si unu maghiaru fruntasiu ar fi votatu totu cu ai nostri, dōra din gresiēla, se pōte. —

La deschiderea dietei Ungariei.

Pe st'a 15 Dec. . . . Monarchulu inēuri in cuventulu seu de tronu pune insemnatarea dietei deacum in prim'a linēa, cā singura dela

care depinde impacarea si multumirea totoruru popōreloru imperiului, ordinarea causeluor comune si bunastarea lui. Problem'a, ce o au dar' de a-o resolvi reprezentantii Ungariei nu este usiōra, ci din contra ea va fi cu atat'a mai grava cu catu se va amanā de pe o di pre alt'a. Se vede ca Dnulu de Mailath nu a nepreceptu'o, ca-ci in cuventulu de tronu de care se dice, ca ar fi conceputu de densulu, anume intetiesce in unu punctu alu aceluasiu la o grabnica resolve a cestiuniloru pendinti. Cuventulu de tronu este unu nou succesu, o noua istoria a politicei min. Eszterházy si a Dlui de Mailath si totuodata unu triumfu alu maghiariloru*). Ca-ci ce poteau ei mai multu asteptā dela elu. Legile din 1848 sunt de diumetate recunoscutē intr'ensulu, ear' cealalta parte a lorū dice, ca o va recunōsce, dupa-ce va fi trecutu prin una revisiune si luare aminte buna, considerandu drepturile domnitoriului si oererele celorlalte tieri. — Se ne aducemu numai aminte de pasulu acelu alu cuventulu de tronu din 1861, unde se dice „Uniunea cu Transilvani'a nu se pōte efeptuā pana atunci, pana candu locuitorii nemaghiari 'si vor' vedē periclitatē printr'ens'a postulatele lorū natiunale;“ acuma — se comite staturiloru si ordiniloru maghiare a dispune despre uniune. . . . Anulu acesta se pare ca ne-a luat ce ne-au adusu cei de mai inainte. Inca uniunea cu partile adnexæ nu este definitivu implinita. Va avē se mai trēca pōte prete óresicare pedeci, numai este de temutu, ca de acele se vor' dā prea pucine!

Imperatulu pune de bas'a invoielii la resolutiunea cestiuniloru de statu „sanctiunea pragmatica“, in care este curatu respicata integritatea tieriloru, ce se tienu de coron'a Ungariei. Pasulu acest'a si cu deosebire si locurile acele, unde se aminta despre Transilvani'a si Croati'a in vorbirea de tronu fura priimite cu eljen-urismotōse. Destulu! spre a conchide la valōrea lorū pentru unguri. Mai pucinu aplaudate fusera locurile acele, unde se vorbesce despre cauzele comune si despre restringerea legiloru din 1848 in punctele cele susu atinse. Diplom'a din 20 Oct., o numesce cuventulu de tronu de fundamentu alu esistintiei unite comune si a pusetiunei de putere a imperiului intregu si o propune dietei spre revisiune dimpreuna cu patent'a sistata din 26 Fauru, ear' la cea din urma cu deosebire conditionēsa revisiunea dicundu, ca aceea are se se estinda pana unde nu sunt amerintiate conditionile de viētia ale imperiului.“ O expresiune afundu taiatōre.

Nece unu locu alu cuventarei inse nu fu aplaudatu cu atat'a vioitiune si entusiasmu, cā acela, unde dice imperatu si regele, ca dupace cestiunile principali se vor' resolvi spre multumirea amendororu partiloru, va depune juramentulu inauguralu pe constitutiunea Ungariei si se va incoronā cu diadema St. Stefanu s. c. I. Tōta cuventarea e compusa in unu tonu francu si confidentialu si respicata de monarchulu apasatu, ceea ce a contribuitu multu la primirea ei cea buna. La a dou'a cetire in casa de susu si de diosu dupa amedia mai pucinu entusiasmu. Primatele a tienutu crucea apostolica la drēpt'a Maiestatei S'ale pana a cetitu cuventulu. Maiestatea S'a a fostu imbracatu in uniforma de generalu de cavaleria ungrēsa.

Tōte ceremoniele s'au facutu cam dupa datin'a cea vechia dinainte de 1848. Atatu la primirea Maiestatei S'ale, catu si mai departe s'a observatu formalitatile avitice. Magnatii in tōta splendōrea si pomp'a patriarchala, asia si prelatii etc. Ei bine! formalitatea cā ea de multe ori bate la ochi, candu se dice, ca e de 700 de ani considerata; numai spiritulu de s'ar' indrepta dupa cerintiele tempului in care traimu.

Este neaparatu necesariu pentru insusi interesele maghiariloru, cā ei se precēpa sub impregiararile de facia spiritulu tempului, se nu se delectese cu principii vechi feudalitice, cari astadi nu se mai potu sustienē cu neci unu pretiu. —

ROMANIA. Telegramu. Bucuresci 5 Dec. v. Astadi s'au deschisu corpurile legislative. Cuventulu de tronu cetitu de Prinōipele Cusa presentā unu evenimentu, care se rea-

*) In cuventarea presiedintelii dupa batranetie Bernath mai bine si esprima simtiulu de victoria alu maghiariloru, care va se dica: „Amu reesitu!“

lisese dorintiele Romaniloru. Principele memorā, ca elu a proclamatu acēsta dorintia de sene inca pana a nu se sui pe tronu. Elu dise, ca Alecsandru Ioanu cugeta intocma, cum cugeta ca colonelu Cusa si ea persōn'a s'a neoi odata n'a fostu pedeca la nice unu arangementu, care ar potē asecura viitorulu patriei sale.“

„Fiti convinsi, dice, ca eu n'asi vre o putere, care nu s'ar intemeiē decatu pe fortia. Fia in capulu tierii, fia alaturea cu Dvōstra, eu voi fi totu deuna cu tier'a pentru tiēra fara alta tianta decatu vointi'a natiunala si marele interese a le Romaniei. Eu vroiescu se fia bine sciutu, ca nece odata persōn'a mea nu va fi o impedeare la oroe evenimentu, care ar permite de a se consolida edificulu politicu, la a carui asiadiare am fostu fericitu a contribui.

In Alecsandru Ioanu I. Domnu alu Romaniloru, Romanii voru gasi totu deuna pe colonelulu Cusa, care a proclamatu in adunarea ad hoc si camer'a electiva din Moldov'a marele principii ale regeratiunei Romaniei, si care fiindu Domnu alu Moldovei dechiarā oficialminte in. poteri garante, candu primea si coron'a Valahiei, ca elu primesce acēsta indoita alegere cā expresiune neindoita si statornica a vointii natiunale pentru unirea, — inse numai cā unu depositu sacru.“ Dede si dreptulu de interpelatiune. „Se dice, ca totu corpulu diplomaticu a fostu impresionatu.“

— Diurnalele germane vorbesou, cumoa Pōrta ar fi impartasitu poteriloru garante responsulu princip. Cusa catra Fuad-Pasia provocandule, cā printr'o nota colectiva se provōce ele pe principele Cusa tragundui luarea amente la oblegatiunila, ce-i s'au impusu prin tractatulu dela Parisu si „Debatte“ din Vien'a descopere, ca acolo se ocupa ómenii cu o astfelu de nota, insc dupa judecat'a reportatoriului nu se sperēsa mai multu succesu neci dela aceea.

Teac'a in 2/12 1865.

Cā se scimu, cum s'u facutu alegerile D. Hoszu si Zeyk, se citimu datele urmatorie:

„Romanii chiamati la adunarea comitetulu comitatensu pre Octombre 1865, nu au luat parte. —

Denumit'a Comisiue conscriitōre statatōre din unu maghiaru, cā presiedinte, din unu sasu maghyarisatu si unu preotu romanu, cā membrii si au incepntu operatulu lorū cu finea lunei lui Octombre 1865. —

Dintre romani s'au scrisu singuru numai acei'a, cari platescu contributiunea pamentulu 8 fl., neconsiderenduse contributiunea casei, a proventulu (Einkommensteuer) si a capului. —

Eara dintre maghiari, armeni si acei'a, cari suntu cunoscuti de „magyar érzelmū“ li sau computatu totu felulu de contributiune, de si nu platesce a pamentulu nici unu cruceriu; —

Afara de acestea s'au mai scrisu toti secuii, cari au venitu orecandu cu amblaciele in spate si apoi au remasu pre aici, cā diler, si servitori, — toti covacii si profesionistii, toti maghyarii, de si minoreni, — tatalu impreuna cu toti filii, cu unu cuventu tōta fiinti'a maghiara, ce magnanimulu domnu presiedinte alu comisiunei conscriitōre a aflatu cu cale in interesulu scupulu lorū alu nobilitā. —

Preotulu celu romanu, care a functionatu cā membru alu acestei comisiuni, la unu maghiaru a voitu se face aotarea, ca e minoreanu, ne avendu nice 20 de ani, la care anotate numai decatu i s'a datu responsulu ca „a nemesember már midön születik, ha mindgyárt kiskoru vagy szolgál, mégis ur.“ —

Firesce dlu presiedinte cu ocasiunea conscrieriloru nu a uitatu a spune prin tote comunele pre unde a amblatu „ca de aci incolo vomu duhani, si vomu fierbe vinarsu dupa placu, — apoi tembrulu, si cealalte, se voru sterge, ér' contributiunea se vá reduce, séu misciorā. —

Reclamatuni in contra inscriiloru, celoru neindreptatiti, nu s'au facutu; — fora cu unu indiferentismu s'a asteptatu diu'a de 13 si 14 Novembre 1865, in care dile au fostu pentru comitatulu Clusului alegerile.

Giurulu Tecēi, unde e jude procesuale, unu sasu maghyarisatu, consta din 13 comune.

La toti alegatorii din acestea 13 comune, de unde? nu sciu, fara destulu ca la locuitorii de rendu li sau datu forspontulu liberu si remunerati-

uni fiesce carui cate 2 fl. 50 xr. v. a. — onoratoriloru precuma preotiloru si notariloru, mai multu.

Maghiarii s'au dusu toti, saesonii oamu jumetate, era dintre romani s'au dusu numai doi preoti si vreo cativa romani imbatati cu ap' a maghiariloru.

Sacsonii au voitu in Clusiu a votisa pre unu inteligentu sasu, — inse prin judele procesuale li sa demandatu a votisa pre J. Hoszu si Zeyk Károly.

Inca in Szamosfalva lenga Clusiu fiesce oare forspontariu si votisantu s'a opritu, dusu in curtea lui Vajda, unde li s'au datu de mancare si vinarsu de beutu catu leau trebuitu, dupa aceea s'au incuarteratu, — era a dou'a di toti votisanti sau escortatu intre Judii procesuali, pandurii acestor'a si notarii comunali dea dreptulu in cas'a comitatului, de unde li s'au opritu a mai esi afara inchidenduse portile pre densii, pana ce nu au votisatu. —

Este de anotatu ca in Szamosfalva vinarsulu si banii cu una liberalitate mare au impartitu unu domnu preotu romanu, frate cu autorulu pamfletului din Clusiu, — care in interesulu alegeriloru a desfasiuratu una activitate extraordinarie, impartindiu cu santit'a sua mana rachiul intru asia mesura mare, in catu doi votisanti de beutor'a cea multa siau periclitatu viet'a. —

Acesti doi votisanti nefericiti au fostu unulu Radu Iliesiu nobilu romanu din Siopteriu tata la 5 prunci, — era alu doilea, unulu din comun'a Visui'a, — celu deintain a moritu si s'a ingropatu, era alu doilea cu aceea s'a mantuitu, ca i s'a turnatu inca la tempulu seu in gatulu lapte cu zama de balega!

Acolo li sau spusu, ca pre cine se votisesca; — cu tote acestea din tema, ca se nu uite numele, — judele procesuale alu Tecei, au datu vreo 80 siedule pre cari er'a scrisu „Zeik Karoly si Hoszu Josef“ spre a le imparti intre votisanti; inse bravulu docinte, leau adusu acasa pre tote.

Unulu dintre acei 2 preoti romani nu a votisatu, si nedandusi votulu e espusu la frigora, ca i se va recere sum'a de 12 fl. v. a., ce a capatat'o.

In contra atatoru nelegiuri au voitu se se faca unu protestu catra ilustritatea sua dlu comite supremu, inse din lips'a curagiului, a remasu, (prin urmare alegerile fora reclamari inca au remasu bune facute, or cum s'au facutu? Reu! R.)

Cumca protestulu nu s'a subscrisu si asterututu, por'ta vin'a cea singura giurustare, ca dlu protopopu alu Clusiuului e totu morbosu si desgustatu, si prin urmare nu e in stare a representá interesele nationale si a desvoltá cea activitate in interesulu romaniloru din centrulu comitatului, precuma aceea si s'a intemplat in anulu 1861.

Astadi in 2 Decembre 1865 amu fostu mai multi romani din giurulu Tecei pentru consultarea asupra unui objectu economicu, adunati in Teao'a, unde tocmai ne veni numerulu 92 din Gazeta, care cetindulu neamu insufletitu despre frumosele cuvinte ale domnului Alduleanu, dise la opusetiunea cea infocata a deputatului Hoszu in conferinti'a preliminarie din 20 Novembre 1865, care suna: „natiunea romana nu póte capitulá, ei ea are se se lupte cu onore, apoi de va si cadé in o lupta cu totulu neegale, se cada; inse se cada cu onore!! pentru care la més'a improvisata, intru onorea dlui Alduleanu, sau beutu mai multe toast, intre altii, unu preotu grec. cat. din ghenunchi s'a rogatu catra atotu puterniculu creatoru, pentru indelunga si feliicit'a sanatate a dlui Alduleanu si a tuturoru Fabriciiloru romani. etc. T . . . u.

Procedura la actulu de alegere alu deputatului in Orczidorf.

Csernegyház lenga Temisióra in 10/11 c.n. 1865. D. Redactor! Cerculariulu escell. s'ale d. Taverniculu alu Ungariei C. Senyey cu dto 6 Nov. 1865 emisu catra toti comitii supremi ai Ungariei, au aliniscitu inimile fideliloru romani care inca din a. 1861 au fostu tare mahinite dar si iritate pentru sacrilegiile si teroriarile, oare subordinatii officianti maghiari cu ocaziunea alegeriloru de ablegati pretotindenea au cesceri-

tatu, si acum póte fi de mirare déca ne reintorcemu la trista memoria din A. 1848 si la celu fatalu din 1861 ca cetindu din jurnalele patriei nenorocósele intimplari, aflamu, ca tote acele puroedu dela supremati'a si egoismulu unoru aristocrati maghiari, cu dorere! ca si acum vedemu, ce feliu de coruptiuni dediositóre si ce intrigi prin atacuri sangeróse intre fii patriei aducu unii suprematisatori aristocrati, ne luandu in consideratiune nici mandatulu escel. s'ale Tavernicului, nici instructiunile ill. s'ale d. comite supremu; dar' nici ca au deschisu ochii se vedea, ca poporulu si mai cu seama celu romanu, nu se da mai multu a se insiela prin programe ou fagadueli mincinoase si prin beuturi, ba nici socotescu acea ca poporulu reu judeca despre acei candidati de ablegatu, candu ei obheltuescu mii de fiorini cu mancari si beuturi si le dau si bani gata, cá se corumpa pre poporu in partea loru; — ca-ci prin acele machinatiuni mai tare se instraineadia decatu se se apropie poporulu de ei, ca-ci acesta in prosti'a lui asia dice: unu d. ablegatu n'are diurna mai multu pe di de 5 fl. si déca e adeveratu ca elu lucra pentru binele patriei si alu poporului, precum se fagaduesce nuoa, apoi cum e aceasta, cá in locu de ai plati noi, cá se lucre pentru binele nostru si alu patriei, elu chieltue, ou mancari si beuturile cu noi mii de fiorini, acésta nu ne vine la socotala buna, si déca suntu mii d. de pamentu, baroni si grófi asia de indurati, de ce nu ne dau tótu deauna, dar' mai virtosu in tempu de fómete de acelea, oi numai candu se se aleaga deputati: abuna seama acei d. spaii, baroni si grofi prin beuturi si mancari ne insiala, cá noi pentru acelea se le damu, vindemu dreptulu care inaltiatulu Imperatu ni l'au datu, cá apoi ei cu puterea si dreptulu nostru se lucre in dieta pentru dreptulu nemesiloru, eara nu pentru dreptulu natiunei nóstre. — Din judecat'a acésta a poporului potu invatia unii frati maghiari aristocrati, ca prin beuturi si mancari, in locu de a trage pre poporu catra sine, mai tare lu instraineadia si lu inaritata, din cauza, ca ei in fapta arata scopulu lor, ca-ci candu poporulu dorese dupa egalitate a alege de ablegatu pre vreunu fiu din sinulu natiunei s'ale intru care are incredere, si ca e cu capacitate emininta: fratii maghiari se opunu cu tóta puterea spirituala si materiala alu impedeca; inse poporulu la o intimplare cá acésta vorbesce: fratiloru au nu vedeti, ca-ci candu vremu se alegemu unu domnu de unguru ne dá de beutu si mancatu, — dar' candu vremu se alegemu unu domnu de romanu, care in dieta se ne apere dreptulu natiunalu si relegiolaru, ne batu, ba aducu catane, ne omora si ucidu preotii, apoi este acésta fratieta, cum dicu ei si egalitate! A buna s'emia acei domni vreu in dieta se luore numai pentru drepturile lor, dar' nu si pentru alu nostru, **Iuati aminte!!**

Cu totu dreptulu, déca cautamu in tote cercurile de alegere, cum unii frati maghiari aristocrati cu intrigile lor prin officianti subordinati facu omoruri si versari de sange, ne vine in gandu, ca era s'au re'torsu timpulu nainte de 9. seculu, dar' de civilisatiunea moderna a Europii, au trecutu baba cu colaci, dar' candu vedi pre preotii romani, cari nu se dau a se amagi in partea lor, goniti, batuti si omoriti, trebuie se ti vina in minte cuvintele rescumparatoriului lumii: Va veni vremea, candu va ucide cineva pre vreunulu din voi, i se va paré, ca aduce jertva lui Ddieu. — Din aceste fapte neomenóse usioru potemu deduce, ca insedaru dice Esc. S'a Taverniculu in cerculariulu seu catra toti comitii supremi „Cumca Il. T'a fiindu petrunsu de responsibilitatea chiamarii impreunate cu starea de dirigatorie, vei intrebuintia tóta silinti'a precum nemidilocitu prin influentia propria; asié si midilocitu prin organele subordonate Il. Tale — ca la alegerile dietali libertatea deplina a alegatoriloru — nepatimindu vreo scadere — indeplinirea majoritatii se fia scutita de ori ce feliu de machinatiuni si intrige etc. — Frumosu se implinesce acestu mandatu, ca unde e poporulu romanu in majoritate, acolo prin intriga facu bataia si mórte intre poporu, in asié modu, indeplinirea majoritatii nu e scutita, ei tooma e asuprita si terorisata.

Si cá se se convinga despre adeveru Esc. S'a D. Taverniculu: se luamu mai antaiu dela comisiunea conscriitoria, apoi se se vedá, cum

subordonatele organe intielegu si asculta acelu mandatu guvernialu, si ce feliu de libertate, egalitate si fratieta esertésa intre poporu acei subordinati?

Legile din 1848 prin art V § 2 lit. a) si c) da dreptulu de alegere fiacarui cetatianu, care are unu patrariu de mosie, oá proprietate de pamentu, séu déca are anualu venitu de una suta fiorini c. m. Acum facu intrebare, pentru ce comisiunea conscriitorie din Orczidorf, alu carei presiedinte e d. Varga postu maestrulu de acolo, eara membri comisiunei e unu romanu imbraoatu in piele de maghiaru notariulu din Murány Ille, si unu exapothecariu Cserny din Vinga, dicu, cu ce drept si dupa care legi a eschisu acea comisiune ou dd. 19 Nov. c. n. 1865 pre poporulu romanu din Csernegyház dela alegere, pre romanii, cari au 9¹/₂ 13¹/₂ si 16 lantiuri de pamentu cá proprietate. Causa e unu lucru placutu — ca on. comisie au intrebatu pre juratulu comunalu Evremu Peiki: ca cine se traiésca? respunsulu au fostu categoricu: Se traimu toti, pentru acestu respunsu unulu dintre domnii comisiunei cá turbatu au strigatu, afara, — mama'ta — ca tu esci fiscalu: urmare au fostu ca toti alegatorii romani in numeru de 47 au fostu eschisi dela alegere, precum arata indorsat'a cu datulu mai susu. Asié or fostu respinsi si dela comisiunea centrala comitatense, precum arata indorsata cu ddt. 23 Nov. a. c. 28, care indorsate neaparatu se voru alatura la protestulu care se va insinua la diet'a din Pesta, pentru procedurile nelegiuite la alegerea ablegatului din Orczidorf, din partea comunei Csernegyház. (Va urmá.)

Vata artritica a Dr. Pattison

alina indata si vindeca iute

Artritic'a si reumatismulu

(sioldin'a, séu racél'a la incheieturi) de totufeliulu, precum dorerele de obradiu, peptu, gutu si de dinti, artritic'a de capu, chiragr'a (soldina in mani), gonagr'a (in ghenunchiu), dorerea de stomacu si de pantece etc.

In pachete de cate 1 fl. v. a. — si de cate 50 cr. v. a. dimpreuna cu indireptariulu pentru intrebuintiare originila nefalsificata se afla singuru numai la D. G. ANKEN si Comp. aici. 5

Syrupu albu de peptu

preparatu din ierburi de **Dr. med.**

Hoffmann

spre intarirea stomacului si spre consolidarea mistuirei; in contra tusei, ragusielei, pornirei sangelui, spre capu, in contra durerei de peptu, a rosurilor in stomacu, a suferintieloru hoemorrhoidaie si de pantece si cu deosebire pentru morburu copilaresci si slabituni de totu feliulu, este cea mai buna medicina domesteca, care exista. Acestu syrupu are unu gustu fórte placutu, si pruncii cei mai mici-lu iau bucurosi, leusele (chendelele) si laptatórele (doicele) capata dupa elu unu lapte gustuosu, muieriloru cu deosebire le este neincungiuratu de lipsa, de órece ei sunt invederate urmarile cele mai salutare la deosebirele greutati si suferentie. Candu se pornesce reulu trebuie se se tiena vre-o cateva dile dieta, si se se ié pe di de trei ori cate dóue linguri de ceai pline cu syrupu, ca-ci acesta sustiene puterea pacientului spre a solvá materiele bolnavitióse din corpu si spre a le departá pre cali naturale.

Syrupulu de ierburi se afla in Brasiovu la Dnulu **I. B. POPOVICIU** in sticle de cate 2 fl., 1 fl. si 1/2 fl. v. a. 1

Cursurile la bursa in 19. Dec. 1865 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 4 cr. v.
Augsburg	—	—	105 „ 25 „
London	—	—	105 „ „
Imprumutulu nationalu	—	—	66 „ 25 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	63 „ 75 „
Actiile bancului	—	—	759 „ „
„ creditului	—	—	158 „ 50 „

Obligatiile desarcinarii pamentului in 13. Dec. 1865:

Bani 64.75 — Marfa 65.50